

Rom na-eguzobe Ọhụhụ ahụ Ike—Nọmba Nke Atọ

Mba Ndi Jikoro States na Ọhụhụ Amuma: Oku Maka Omimi N'Omumụ na Nghota Akwukwo Nso

Jeff Pippenger
2024-07-14

N'ime edemede abuo gara aga nke lebara nkowa nzuzo ahụ anya nke na-ekwu na e gosiputala United States site n'aka "ndi ohi nke ndi gi" bu ndi "na-eguzobe ohu ahu" n'ime Daniel isi nke iri na otu amaokwu nke iri na ano, anyi hotara otu akuku sitere n'aka Ellen White nke kwuru, "A ga-anwale ma gosi onye obula n'ime ndi otu uka n'otu n'otu." Usoro ahụ nke igosi, inwa, na isachapu, nke a nochiri anya ya dika Onye-Ozi nke Ogbugba-ndu n'ime Malachi isi nke ato na-eme ka olocha na oloedodi ocha, amalitelari ugbo a. N'ime Malachi isi nke ato, o na-akowaputa ime ka ihe di ocha site n'isachapu.

O ga-anodukwa di ka onye na-agbaze ma na-eme ka olocha di ocha: o ga-eme ka umu Livai di ocha, ma sachapu ha di ka oloedodi na olocha, ka ha wee choro Onyenwe anyi aja n'ezi omume. Mgbe ahụ aja Juda na Jerusalem ga-ato Onyenwe anyi uo, dika n'ubochi ndi mgbe ochie, na dika n'afodi gara aga. Malakai 3:3, 4.

Ndi na-arapara n'echiche ahụ na United States bu akara nke na-eguzobe ohu ahụ enwebeghi ike, ma o bu enwebeghi ochicho, ighota na ozi ahụ e kpughere mgbe e wepuru akara ya n'onwa Julai nke afu 2023 bu ihe na-asacha ndi na-azo okwa ka ha buru ndi n'etiti otu nari puku iri ano na ano ahụ. N'ulo nzuko di na Kapanom ka e gosiri n'udi amuma nchacha ikpeazu nke otu nari puku iri ano na ano ahụ.

"Jisos gwara ha hoo haa, 'E nwere ufodu n'ime unu ndi na-ekweghi;' tinyekwara, 'N'ihia ya ka M ji gwa unu, na o dighi mmadu puru ibiakwute M, ma e wezuga na e nyere ya ya site n'aka Nna M.' O choro ka ha ghota na o buru na a dotaghi ha bia n'ebe O no, o bu n'ihia na obi ha emepghie emepe nye Mmuo Nso. 'Ma mmadu nke anu ahu anaghi anabata ihe nile nke Mmuo nke Chineke: n'ihia na ha bu nzuzu nye ya: o pughikwa imata ha, n'ihia na a na-amata ha n'uzo ime mmuo.' 1 Ndi Korint 2:14. O bu site n'okwukwe ka mkpuru obi ji ahụ ebube Jisos. E zoro ebube a ezo, ruo mgbe, site n'oru nke Mmuo Nso, a muniere okwukwe n'ime mkpuru obi."

"Site n'ikato ha n'ihu oha n'ihia ekweghi ekwe ha, e kewapuru ndi na-eso uzo a n'ebe Jisos no karja ka mbu. Nke a wutere ha nke ukwu; ma n'icho imeru Onye Nzoputa ahụ ma mejuo obi ojoo nke ndi Farisii, ha tughariri ya azu, hapukwara Ya n'ileli. Ha emeela nhoru ha,—ha ewerela odidi mpuga na-enweghi mmuo, afu n'enweghi mkpuru ya. Mkpabi ha agbanweghikwa ozo ma e mesia; n'ihia na ha esoghikwa Jisos ije ozo.

"Onye ihe ikuku ya di n'aka Ya, O ga-asachapukwa ebe iku oka Ya nke oma kpmkpm, chikobakwa oka wit Ya n'oba.' Matiu 3:12. Nke a bu otu n'ime oge nke isachapu. Site n'okwu nke eziokwu, a na-ekewapu afu na oka wit. N'ihia na ha juputara n'efu na n'ibu ndi onwe-ha

ziri ezi nke ukwu ime ka ha nata ịdọ aka ná ntị, nakwa n'ihị ịhụ ụwa n'anya nke ukwu ime ka ha nabata ndụ ịdị umeala n'obi, ọtụtụ siri n'ebe Jizọs nọ pụọ. Ọtụtụ ka na-eme otu ihe ahụ ruo taa. A na-anwale mkpụrụ obi taa dị ka e si nwalee ndị ahụ na-eso ụzọ n'ụlọ nzukọ dị na Kapanom. Mgbe e wetara eziokwu ruo n'obi, ha na-ahụ na ndụ ha adighi kwekọọ n'uche Chineke. Ha na-ahụ mkpa o di ka mgbanwe zuru ezu mee n'ime onwe ha; ma ha adighi njikere iburu oru ahụ nke igonari onwe. Ya mere, iwe na-ewe ha mgbe a chọputara mmehie ha. Ha na-apụ n'ihị iwe, dika ndi na-eso ụzọ ahụ hapuru Jizos, na-atamu ntamu, si, 'Nke a bu okwu siri ike; onye puru inu ya?'" The Desire of Ages, 392.

Site n'“okwu nke eziokwu” ka e ji nochie anya oiaedo na oiaocha di n'ihe atụ Malakai nyere banyere nchacha ikpeazu nke ulo nsọ nke nari puku na iri anọ na anọ.

Leenu, aga m eziga onye-ozu m, o ga-edozi ụzọ n'iru m: ma Onye-nwe-anyi, onye unu na-achọ, ga-abia n'ulo nsọ ya na mberede, obuna onye-ozu nke ogbugba ndu ahụ, onye unu na-enwe mmasi n'ime ya: leenu, o ga-abia, ka Jehova nke usuu ndi agha kwuru. Ma onye puru iguzogide ubochi obibia ya? ma onye ga-eguzo mgbe o putara? n'ihị na o di ka oku nke onye na-anucha oia, dikwa ka ncha nke ndi na-asa akwa. Malakai 3:1, 2.

Ndi amuma niile, gunyere Malakai, na-akowaputa ubochi ikpeazu. N'isiokwu mbu n'ime isiokwu ndi a anyi kporo, *The 1888 Materials*, peeji nke 403, ebe a na-eme ka anyi mara, “Onye na-ezu ike n'idi afọ ojuju n'amamihe ya ugbo a na-ezughị oke banyere Akwukwo Nso, na-eche na nke a ezuru maka nzoputa ya, nọ n'izu ike n'ime aghugho na-egbu egbu. E nwere otutu ndi a kwadobeghi nke oma n'oru uka sitere n'Akwukwo Nso, ka ha wee nwee ike imata njehie, ma maa ikpe odinala na nkwenkwe ugha niile e tinyegoro n'ihu ha di ka eziokwu.” Ndi a kowara n'otu akuku ahụ “abughị ndi na-amu Akwukwo Nso nke oma nke oma,” ndi “amubeghi” “amaokwu Akwukwo Nso” ahụ “n'ebumnuche doru anya,” ebe “iche echiche di iche iche” di. Ndi a na-agwa okwu “anaghi agu Akwukwo Nso [iji] were mmanu na abuba ya nye mkpuru obi nke ha. Ha anaghi enwe mmetuta na o bu olu Chineke na-agwa ha okwu. Ma, o buru na anyi chorọ ighota ụzọ nzoputa, o buru na anyi chorọ ihu ihè anyanwu nke Ezi omume,” ha “ga-amuriri Akwukwo Nso n'ebumnuche doru anya.”

Edemedede mbu ahụ kowara na otu n'ime akuku nke usoro amuma ha gbagoro agbago bu akuku e si n'akwukwo *The Great Controversy* were, nke na-edeko, si, “Romanism in the Old World and apostate Protestantism in the New will pursue a similar course toward those who honor all the divine precepts.” *The Great Controversy*, 615. Nkwa nzuzo nke ha na-ekwu na ahiriokwu a na-akowa “Romanism” di ka akuko ihe mere eme gara aga, na “apostate Protestantism” di ka uwa nke oge a. Mgbe e gosichara site n'ihe akaebe nke utuasusu na etinyela ihe ha na-eme n'ahiriokwu a site n'itughari ya puo n'ezu ihe o putara, ha egosighi n'ihu oha mgbagha o bua nke iji ya eme ihe n'uzo ugha ahụ. N'ezie, ha jiri otu akuku ahụ kposaa nzuko Zoom ha na-esote. Ma a gwara anyi na “We ought to impress upon all the necessity of inquiring diligently into divine truth, that they may know that they do know what is truth.” Enweghi mgbalị o bua e mere iji weghachi okwu ugha ahụ, nke yiri ka o bu ihe akaebe na ndi na-akwalite iji ya eme ihe n'uzo ugha a anaghi “inquiring diligently” ka ha “know what is truth.”

Site na mmalite nke esemokwu a, anyị abiarutela ya dị ka a ga-asị na ọ bụ ihe karịrị naanị nghọtahie dị n'etiti eziokwu na njehie banyere onye ndị na-apụnara ndị gị ihe na-anọchi anya, ma m ka na-anogide n'ọnọdụ ahụ. Edemede ndị ahụ banyere akwụkwọ Daniel eruola n'ebe nke narị abụọ, ebe e gosipụtara nke ọma mkpa amaokwu iri na atọ ruo iri na ise nke Daniel iri na otu. Amaokwu ndị ahụ na-anọchi anya akụkọ ihe mere eme site n'afọ 1989 ruo n'iwu Uka Sọnde na-abịa ngwa ngwa nke dị na amaokwu iri anọ nke Daniel iri na otu.

Anyị na-achọputa akụkọ ihe mere eme ahụ dị ka akụkọ ihe mere eme zoro ezo nke amaokwu nke iri anọ. Anyị achọputakwala na mgbe Nwanyị White kwuru na “akwụkwọ nke e mechiri akara abụghị Mkpughe, kama ọ bụ akụkọ ahụ nke amụma Daniel metụtara ụbọchị ikpeazụ,” na akụkọ ihe mere eme zoro ezo nke Daniel isi nke iri na otu amaokwu nke iri anọ bụ “akụkọ ahụ nke amụma Daniel.” Amaokwu nke iri na atọ ruo iri na ise na-anọchi anya eziokwu amụma nke e meghekwarara n'ụbọchị ikpeazụ. Ya mere, amaokwu atọ ahụ na-anọchikwa anya ma “Mkpughe nke Jizọs Kraịst” ma “Égbè Eluigwe Asaa” n'akwụkwọ Mkpughe nke e meghere obere oge tupu mmechi nke oge amara. Mgbe Nwanyị White na-ekwu maka “akụkọ ahụ nke akwụkwọ Daniel,” akụkọ ederede ebe okwu ahụ dị na-ekwu, si:

“Ka onye ọ bụla ghara iche na, n'ihia na ha enweghị ike ikwọ ihe ihe nnọchianya ọ bụla dị n'Akwụkwọ Mkpughe putara, na ọ baghị ha uru inyocha akwụkwọ a n'igbalị imata ihe eziokwu dị n'ime ya putara. Onye ahụ kpughere Jọn ihe omimi ndị a ga-enye onye na-achọ eziokwu nke ọma ntakiri uto nke ihe ndị dị n'eluigwe. Ndị obi ha meghere maka inabata eziokwu ga-enwe ike ighota ozizi ya, a ga-enyekwakwa ha ngozi ahụ e kwere nkwa nye ndị 'na-anụ okwu nke amụma a, ma na-edebe ihe ndị ahụ e dere n'ime ya.”

“N'Akwụkwọ Mkpughe ka akwụkwọ nile nke Baijbul na-ezukọ ma na-ejedebe. N'ebe a ka mmezu nke akwụkwọ Daniel dị. Otu bụ amụma; nke ozo bụ mkpughe. Akwụkwọ e mechiri akara abụghị Mkpughe, kama ọ bụ akụkọ ahụ nke amụma Daniel nke metụtara ụbọchị ikpeazụ. Mmụọ ozi ahụ nyere iwu, si, 'Ma gị onwe gị, O Daniel, mechie okwu ndị a, ma kaa akwụkwọ ahụ akara, ruo mgbe ogwugwu ga-abia.' Daniel 12:4.” Acts of the Apostles, 584, 585.

Okwu ahụ bụ “mmeju” putara iweta ihe n'izu oke. Akụkọ nke akwụkwọ Daniel nke metụtara ụbọchị ikpeazụ, nke a na-emeghe akara ya n'oge ogwugwu, a na-eme ka o zuo oke mgbe a jikọtara ya, “ahiri n'elu ahiri” na “Mkpughe nke Jizọs Kraịst,” na “Égbè Eluigwe Asaa.” Ihe nnọchianya atọ ahụ bụ ozi ahụ a na-emeghe akara ya, ya mere ọ na-anọchi anya “okwu nke eziokwu” ndị a na-eji “sachapu” otu narị puku iri anọ na anọ ahụ n'isacha ikpeazụ nke ulọ nsọ nke Malakai, dika e si nọchite ya n'amaokwu iri na atọ ruo iri na ise nke Daniel iri na otu. Amaokwu nke dị n'etiti bụ amaokwu ebe e nọchiri anya esemokwu dị ugbo a, ma ya mere ọ na-anọchi anya otu esemokwu ahụ kpomkwem nke chere ndị Millerite ihu n'akụkọ amụma ha.

Ikwuputa na “ndị ohi nke ndị gị” n'amaokwu nke iri na anọ bụ United States bụ nnọọ ihe kwekoro kpamkpam na ndị Protestant nke akụkọ ihe mere eme nke Millerite na-azoro na ndị ohi ahụ nọchiri anya Antiochus Epiphanes. Esemokwu ahụ ga-asachapu ájá na adighi ocha n'olaedo na olaocha, ma ihe ka mkpa bụ na e kweela ka esemokwu ahụ duru ndị ndị Livai nke Malakai isi nke atọ nọchiri anya ha ka ha mụọ Okwu amụma nke Chineke n'uzọ miri emi karịa mgbe ọ bụla gara aga. “Nwoke ahijia unyi” nke nrọ William Miller ugbo a na-azacha mkpuru ego adigboroja na nkume

ichọ mma ndị adigboroja n'èzí ụlọ ahụ, tupu ọrụ Ya nke ichikọta ọzọ ezigbo nkume ichọ mma ahụ n'usoro zuru oke nke na-enwu ugboro iri karịa anyanwụ.

E kwere ka esemokwu ahụ mee ka e mezuo ọrụ ahụ kpomkwem, n'ihia na e mere ka anyị mara na, “Chineke ga-akpalite ndị Ya; ma ọ bụrụ na ụzọ ndị ọzọ ada, ozizi ụgha ga-abata n'etiti ha, nke ga-enyocha ha, na-ekewa ahịhia efu pụọ n'ọka. Onyenweanyị na-akpọ ndị niile kwere n'okwu Ya ka ha si n'ura teta. Ìhè dī oké ọnụ ahịa abịawo, nke kwesiri ekwesị nye oge a. Ọ bụ eziokwu nke Akwukwọ Nso, na-egosi ihe ize ndụ ndị dī anyị nnoo nso. Ìhè a kwesiri iduga anyị n'ime Akwukwọ Nso nke ọma na n'inyocha nkatọ kacha sie ike nke ọnọdụ ndị anyị jidere. Chineke choro ka a chọgharịa nkwado niile na ọnọdụ niile nke eziokwu nke ọma na n'igbalisi ike, site n'ekpere na ibu ọnụ. Ndị kwere ekwe ekwesighi izu ike n'echiche efu na n'echiche ndị na-edoghị anya banyere ihe mejuputara eziokwu.”

“Nduhie” ndị Ọ na-ekwe ma na-eji kpalite ndị nso Ya na-ehi ụra bụ “ọrụ mgbagha ochie.”

“N'akukọ ihe mere eme na n'amuma Okwu Chineke na-egosi ọgụ ogologo oge dī n'etiti eziokwu na njehie. Ọgụ ahụ ka na-aga n'ihu. Ihe ndị diworo eme ga-eme ọzọ. A ga-eme ka esemokwu ochie bilie ọzọ, ma ozizi ọhuru ga na-aputa mgbe niile. Ma ndị Chineke, ndị n'okwukwe ha na n'imezu amuma soro ruo okè n'ikwusa ozi nke mmuo ozi mbu, nke abuo, na nke ato, maara ebe ha guzo. Ha nwere ahumahụ dī oké ọnụ ahịa karịa ezigbo olaedo. Ha ga-eguzo ike dika nkume, na-ejidesi mmalite nke ntukwasị obi ha ike ruo ogwugwu.” Selected Message, book 2, 109.

Esemokwu banyere “ndi ohi nke ndi gi” bụ esemokwu ochie sitere n'akukọ ihe mere eme nke ndi Millerite, nke bụ “mmalite nke ntukwasị obi ha” nke a gwara ha ka ha jigide ya “n'enweghi ima jijiji ruo ogwugwu.” “Mmalite nke” “ntukwasị obi” nke otu nari na iri anọ na anọ puku ahụ bụ eziokwu ndi ntala, ndi e gosiri na chaati ndi osu uzo nke 1843 na 1850.

“Onye iro ahụ na-achọ itughari uche nke umunna anyi nwoke na umunna anyi nwanyi puo n'oru nke ikwadebe otu ndi ga-eguzo n'ubochi ikpeazu ndi a. E ji aghugho amamihe ya hazie iduhie uche ka e wepuo ha n'ihe ize ndu na oru diiri oge a. Ha na-agu dika ihe efu ihè ahụ Kraist si n'elugwe bia inye Jon maka ndi ya. Ha na-akuzi na ihe ndi ahụ di anyi n'ihu ozugbo ugbu a abughi nke di mkpa nke ga-anata nlebara anya puru iche. Ha na-eme ka eziokwu ahụ nke sitere n'elugwe ghara inwe mmetuta, ma na-anapu ndi nke Chineke ahumahụ ha gara aga, na-enye ha n'onodu ya sayensi ugha.”

““Otú a ka Onyenwe anyi kwuru: Guzo n'uzo niile, lezienu anya, juokwa maka okporo uzo ochie, ebe uzo oma ahụ di, ma jee n'ime ya.””

“Ka onye o bula ghara icho idopu ntala nke okwukwe anyi,—ntala ndi e toro na mbido oru anyi, site n'ime Okwu ahụ n'ekpere na site na mkpughe. N'elu ntala ndi a ka anyi no na-ewu ulo n'ime afo iri ise gara aga. Ndị mmadu puru iche na ha achotala uzo oheru, nakwa na ha puru ito ntala siri ike karia nke ahụ e torola. Ma nke a bu nnukwu aghugho. O dighi onye puru ito ntala ozo ma e wezuga nke ahụ e torola.”

“N'oge gara aga, otutu mmadu agbaliwo iwulite okwukwe oheru, na iguzobe ukpuru oheru. Ma ruo ogologo oge ole ka ulo ha wuru guzooro?—O dara ngwa ngwa; n'ihia na e wughi ya

n'elu Nkume ahụ.

“Ọ bughị na ndị na-eso ụzọ mbụ ahụ ghaghị izute okwu nile nke mmadụ? Ọ bughị na ha ghaghị ige ntị n'echiche ụgha, ma mgbe ha meworo ihe nile, guzosie ike, na-asi, ‘Ntọala ọzọ mmadụ ọ bụla apughị ịtọ n'azụ nke ahụ e tọrọ?’”

“Ya mere, anyị ga-ejidesi mmalite nke ntụkwasị obi anyị ike ruo ọgwụgwụ. Okwu nke ike ka Chineke na Kraịst zitere ndị a, na-ewepụta ha n'ụwa, isi ihe n'isi ihe, banye n'ihè doró anya nke eziokwu nke ugbo a. Site n'egbugbere ọñụ ndị ọkụ nsọ meturu, ndị ohu Chineke ekwusawo ozi ahụ. Okwu Chineke etinyewo akara ya n'eziokwu nke ozi a kposara.” Review and Herald, March 3, 1904.

“Ụzọ ochie” nke Jeremaya, bụ “ntọala ndị e tọrọ n'mbido ọrụ anyị.” E tọrọ eziokwu ndị ahụ “n'elu Nkume ahụ,” ma n'akụkọ ihe mere eme nke ndị Millerait, eziokwu ndị ahụ nke bụ ntọala bụ ozi “eziokwu nke ugbo a” nke e kwusara n'afọ 1842, 1843 na 1844.

“Ka Chineke nyere unu aka ịnabata okwu ndị m kwuworo. Ka ndị ahụ guzo dika ndị nche Chineke n'elu mgbidi Zaijón buru ndị ikom puru ihu ihe ize ndu tupu ha erute n'ihu ndi mmadu,—ndi ikom puru imata odiche di n'etiti eziokwu na njehie, ezi omume na ajo omume.

“Ido aka na ntị ahụ abjala: E kwesighi ikwe ka ihe obula bja nke ga-akpaghasi ntọala nke okwukwe ahụ nke anyi na-ewu n'elu ya kemgbe ozi ahụ bira n'afọ 1842, 1843, na 1844. Anọ m n'ozu a, ma kemgbe ahụ ka m na-eguzo n'ihu ụwa, na-ekwesị ntụkwasị obi nye ihè ahụ Chineke nyere anyi. Anyi achoghị iwepu ukwu anyi n'elu ikpo okwu ahụ e debere ha n'elu ya ka anyi na-achọ Onyenwe anyi ubochi kwa ubochi site n'ekpere siri ike, na-achọ ihè. I chere na m puru iju ihè ahụ Chineke nyere m? O ga-adị ka Nkume Ebighi Ebi. O nowo na-edu m kemgbe e nyere ya. Umunna nwoke na umunna nwanyi, Chineke di ndu, O na-achikwa, O na-arukwa oru taa. Aka Ya di n'elu wiil ahụ, ma n'ime nduzi amamihe Ya O na-atughari wiil ahụ dika uche nke Ya si di. Ka mmadu ghara ikedo onwe ha n'akwukwo, na-asi ihe ha ga-eme na ihe ha na-agaghị eme. Ka ha kedo onwe ha n'Onyenwe Chineke nke eluigwe. Mgbe ahụ ihè nke eluigwe ga-enwuputa n'ime ulo nsọ nke mkpuru obi, anyi ga-ahukwa nzoputa nke Chineke.” Review and Herald, Eprel 14, 1903.

Ozi ahụ nke e kwusara “na 1842, 1843, na 1844” bụ ozi ahụ e gosiputara n'elu chaati pionia nke 1843. N'onwa Mee nke 1842, e biputara chaati 1843 nari ato. Ellen White na ndi pionia ahụ niile gbara ama na chaati ahụ bụ mmezu nke iwu di na Habakuk isi nke abuo, nke na-asi ka e dee ohu ahụ ma mee ka o doo anya n'elu mbadamba. N'akukọ ihe mere eme ahụ kpomkwem, e nwere ndi nkwusa Millerite nari ato, ndi okà mmuta akukọ ihe mere eme SDA na-agbakwa ama eziokwu ahụ na ha niile jiri chaati 1843 ahụ.

Gini ga-akpali mmadu ikwu na njirimara ndi osu uzọ nyere banyere Rom di ka ndi na-apunara ndi nke gi ihe, dika e siri gosi ya n'elu chaati ahụ, buhie? Gini ga-akpali mmadu inakwere nkwuputa ahụ? Ma, ginikwa na-akpali ufodu n'ime anyi ndi na-ekwu na anyi na-anabata nghota ndi osu uzọ nwere na e ji okwu a, “ndi na-apunara ndi nke gi ihe,” anochi anya Rom, ma n'eziokwu anyi enweghi ike ichebe nghota ahụ n'onwe anyi?

N'isiokwu mbu anyi hotara akuku Akwukwo Nso a:

“N’agbanyeghi oganihu o bula mmadu nwere ike iru n’ihe gbasara ogugu isi, ya echela obuna otu ntabi anya na o dighi mkpa ka a na-enyocha Akwukwo Nso nke oma ma na-aga n’ihu mgbe niile iji nweta ihè ka ukwu. Di ka otu ndi mmadu, a kporo anyi n’otu n’otu ka anyi buru ndi na-amu amuma. Anyi aghaghi iji idi uchu na-ele nche ka anyi wee nwee ike imata mkpuru oku o bula nke ihè Chineke ga-ewetara anyi.” Testimonies, volume 5, 708.

Ana m ekwu na “ihè nke Chineke” na-egosi ugbo a “nye anyi” bu na anyi etetabeghi nke oma n’ihe banyere ibu oru anyi nke onye obula n’onwe ya ighota amaokwu iri na ise mbu nke Daniel iri na otu, nakwa na anyi aghotabeghi na amaokwu iri na ato ruo iri na ise nke otu isi ahụ na-anochi anya eziokwu ndi ahụ na-aruzu mkpochapu ikpeazu na iku akara nke puku nari anọ na iri anọ na anọ. O buru na a naghị ebubata ozizi ugha o bula n’ime akuko ihe mere eme a n’onwe ya, o ga-enye ihe ama na anyi amu anya nke oma. Ma esemokwu a na-egosi ihe ozo.

“Eziokwu ahụ bu na e nweghi esemokwu ma o bu mkpalite n’etiti ndi nke Chineke ekwesighi ile anya dika ama ikpeazu na ha na-ejidesi ozizi ziri ezi ike. E nwere ihe kpatara a ga-eji tuo egwu na ha nwere ike ghara imata nke oma odiche di n’etiti eziokwu na njehie. Mgbe ebughi ajuju ohuru site n’inyocha Akwukwo Nso, mgbe odiche nke echiche o bula aputaghi nke ga-akpali ndi mmadu ichoghari Baijul n’onwe ha iji jide n’aka na ha nwere eziokwu ahụ, a ga-enwe otutu ndi ugbo a, dika n’oge ochie, ndi ga-arapara n’omenala ma fee ofufe ihe ha na-amaghi ihe o bu....”

“Chineke ga-akpolite ndi Ya; o buru na uzọ ndi ozo ada, ozizi ugha ga-abata n’etiti ha, nke ga-achacha ha, na-ekewapu oka n’ahijia ya. Onyenwe anyi na-akpoku ndi niile kwere okwu Ya ka ha teta n’ura. Ihè di oké onu ahia abia, nke dabara adaba maka oge a. O bu eziokwu nke Akwukwo Nso, na-egosi ihe ize ndu ndi di anyi n’ihu ugbo a. Ihè a kwesiri iduga anyi n’imu Akwukwo Nso nke oma na n’inyocha nke kachasi nko onodu ndi anyi ji ejide. Chineke chorọ ka a nyochaa nke oma, n’uzo na-adigide adigide, site n’ekpere na ibu onu, akuku niile na onodu niile nke eziokwu. Ndi kwere ekwe ekwesighi izu ike n’echiche efu na n’echiche ndi na-edoghi anya banyere ihe mejuputara eziokwu. Okwukwe ha ga-adiriri ike n’elu okwu Chineke, ka mgbe oge ule ga-abia, ma e webata ha n’ihu ndi kansul ka ha zaa ajuju banyere okwukwe ha, ha wee nwee ike inye ihe kpatara olileanya ahụ di n’ime ha, site n’idi umeala n’obi na egwu.

“Kpalite, kpalite, kpalite. Isiokwu ndi anyi na-ewetara uwa aghaghi ibu n’eziokwu di ndu nye anyi. O di mkpa na, n’ichebe ozizi ndi anyi na-ewere dika isiokwu ndi bu isi nke okwukwe, anyi ekwesighi mgbe o bula ikwe ka onwe anyi jiri arumuka ndi na-adighi n’ozuzu ha ziri ezi kpankpan.” Testimonies, volume 5, 708.

Ka anyi na-aga n’ihu n’itule ndi na-apunara ndi nke Chineke ihe, anyi ga-egosi na arumuka banyere amaokwu nke iri na anọ nke Daniel iri na otu n’etiti ndi Protestant na ndi Millerite bu otu ihe ahụ kpomkwem di ka arumuka di n’etiti nkowa ohuru na nke nzuzo nke na-ekwu na United States, o bughu Rome, na-eguzobe ohu ahụ. Onodu nke na-ekwu na The Great Controversy ji okwu a, “old world,” akwa akuko ihe mere eme gara aga bu “echiche a na-enyo enyo na echiche a kwaghị nke oma,” ma burukwa ihe atu nke “arumuka nke na-adighi ezi uda kpankpan.”

Ndị ji akukụ Akwukwọ Nso a kwado echiche ha na ndị Millerite mehieworo mgbe ha kpọrọ Rom ndị ohi nke ndị gị, kwesiri imezu oru Kraist ha ma weghachite nkwuputa ha n'ihu oha, n'ihu na o pughi iguzosi ike ma n'usoro asusu ma n'akuko ihe mere eme. Ma unu ndi no n'akuku na-ele esemokwu a anya, unu nwere oru ikewa okwu nke eziokwu nke oma, n'ihu na a kporo unu ka unu buru onye na-amu amuma n'onwe ya, o bughị onye na-eso echiche mmadu.

Ndị mmadu na-akughari Akwukwọ Nso n'uzo na-ewetara onwe ha mbibi.

Guonukwa idi ntachi obi nke Onyenwe anyi di ka nzoputa; dika nwanne anyi anyi huru n'anya, Pol, si kwa dika amamihe e nyere ya deere unu; dika kwa n'akwukwo ozi ya nile, na-ekwu okwu n'ime ha banyere ihe ndi a; nke n'ime ha e nwere ufodu ihe siri ike nghota, nke ndi na-amutaghi ihe na ndi na-adighi ike n'obi na-agbago, dika ha na-agbagokwa Akwukwọ Nso ndi ozo, ruo n'ila n'iyi nke onwe ha. Ya mere, ndi m huru n'anya, ebe unu mawori ihe ndi a tupu oge eruo, kpacharanu anya ka e wee ghara iduhie unu site n'njehie nke ndi ajo omume, ka unu si n'iguzosi ike nke unu daa. Ma toonu n'amara, na n'omuma nke Onyenwe anyi na Onye Nzoputa anyi, Jisos Kraist. Ya ka otuto diri ma ugbo a ma ruo mgbe ebighi ebi. Amen. 2 Pita 3:15-18.

Pita na-ekwu na o bu ndi "na-amutaghi ihe na ndi na-adighi eguzosi ike" na "agbago" Akwukwo Nso "ruo n'mbibi nke onwe ha." Nke a kwekoru n'ido aka na ntị Sister White ugboro ugboro na-enye anyi ka anyi muro onwe anyi ihe. O buru na anyi anaghi aruzu oru diri anyi ibu umuakwukwo amuma, anyi na-ekpebiri onwe anyi mbibi nke anyi.

O bu ndi ohi nke ndi gi ka na-eme ka ohu ahụ guzosie ike, Solomon na-akowaputakwa na ebe ohu na-adighi, ndi mmadu na-ala n'iyi.

N'ebe ohu adighi, ndi mmadu na-ala n'iyi; ma onye na-edebe iwu ahụ, ngozi diri ya. Ilu 29:18.

Otu n'ime nkowa nke "ila n'iyi" bu ibu onye e mere oto. Ebe nghota na-ezighi ezi banyere ohu di, o dabere n'eziokwu ahụ na a naghị aghota akara nke na-eme ka ohu ahụ guzosie ike, ma o bu na a ghotachaghi ya nke oma. Ibu n'etiti ndi na-ala n'iyi n'ido aka na ntị Solomon bu ikwado oto ahụ nke ndi Laodisia nochiri anya, ndi a na-asopu n'onu Onyenwe anyi n'iwu Sode na-abia n'oge na-adighi anya. Gini mere anyi ga-eji nabata echiche nke na-anochi anya n'uzo na-ezighi ezi ihe doro anya nke okwu Nwannaanyi White banyere uwa ochie na uwa ohuru, ma na-ajukwa njirimara Millerite ahụ na o bu Rom na-eme ka ohu ahụ guzosie ike, nke e gosiputara kpomkwem n'elu chaati 1843, nke na-anochi anya eziokwu ntola nke Adventism, nke bukwa Kraist, Oké Nkume nke Oge Niile, nke eserese nso niile banyere ntola na-anochi anya?

"Ma ulo o bula e wuru n'elu ntola ozo na-abughi okwu Chineke ga-ada. Onye o bula nke, dika ndi Juu n'ubochi Kraist, na-ewu n'elu ntola nke echiche na echiche-uche mmadu, nke usoro na emume mmadu cheputara, ma o bu n'elu oru o bula o puru ime n'enweghi amara Kraist, na-ewuli ihe owuwu nke agwa ya n'elu aja na-agaghari agaghari. Oké ifufe nke onwunwa ga-asachapu ntola aja ahụ, hapukwa ulo ya ka o buru ihe nbibi n'akuku osimiri nke oge."

““Ya mere otu a ka Onye-nweanyi Jehova kwuru, ... Ikpe kwa ka M ga-eji eriri ntule t̄o, na ezi omume ka M ga-eji pl̄omet t̄o: ak̄u mmiri igwe ga-efop̄u ebe mgbaba nke ̄gha, mmiri ga-emikpu kwa ebe nzuzo ah̄u.” Āisaja 28:16, 17.

“Ma taa ebere na-arīo onye mmehie ar̄irīo. ‘D̄i ka M d̄i nd̄u, ka Onyenweanyi Jehova kwuru, obi adigh̄i M ̄t̄o n’onw̄u nke onye aj̄o omume; kama ka onye aj̄o omume si n’uz̄o ya chigharīa ma d̄i nd̄u: chigharian̄u, chigharian̄u n’uz̄o oj̄o unu; n’ihi gin̄i ka unu ga-anw̄u?’ Ezekiel 33:11. Olu nke na-agwa nd̄i na-adigh̄i echegharī taa b̄u olu nke Onye ah̄u nke, n’ih̄ujuanya nke obi, tiri mkpu mgbe O na-ele obodo nke ih̄unanya Ya anya, si: ‘O Jerusalem, Jerusalem, nke na-egbu nd̄i am̄uma, na-at̄ukwa nkume nd̄i e zitere ya! ugboro ole ka M gaara ach̄ik̄otak̄ota ̄umu gi on̄u, d̄ika nne ok̄uk̄o na-ach̄ik̄ota ̄umu ya n’okpuru nku ya, ma unu ekwegh̄i! Lee, a hap̄ur̄u ̄l̄o unu ka o bur̄u nk̄it̄i nye unu.’ Luke 13:34, 35, R.V. N’ime Jerusalem, Jis̄os hur̄u ihe nn̄ochianya nke ̄wa nke jur̄u ma leda amara Ya anya. O na-akwa ak̄w̄a, O obi isiike, n’ihi gi! Ōbuna mgbe a w̄sirī anya mmiri Jis̄os n’elu ugwu ah̄u, Jerusalem ka nwere ike icheghari, ma gbanah̄u ikpe ya. N’oge nta ka onyinye nke eluigwe ka na-eche ka o nabata ya. Ya mere, O obi, Krāist ka na-agwa gi okwu n’olu ih̄unanya: ‘Lee, An̄o M n’on̄u uz̄o, na-ak̄ukwa aka: o bur̄u na onye ōb̄ula an̄u olu M, ma meghee uz̄o, M ga-abanye n’ebe o n̄o, sorokwa ya rie nri, ya na M.’ ‘Ugbu a b̄u oge a na-anabata; lee, ugbu a b̄u ̄b̄och̄i nzop̄uta.’ Revelation 3:20; 2 Corinthians 6:2.”

“Unu nd̄i na-adabere olileanya unu n’onwe unu na-ewu ̄l̄o n’elu aj̄a. Ma oge agafebegh̄i kpankpan ka unu wee gbanah̄u mbibi ah̄u na-abian̄u. Tupu oke ifufe ah̄u agbawa, gbaga n’ebe nt̄oala ah̄u nke siri ike d̄i. ‘Ot̄u a ka Onye-nwe-ayi Jehova siri: Lee, ana M edobe na Zaīon nkume ib̄u nt̄oala, nkume a nwalere anwa, nkume nkuku d̄i ok̄e on̄u ah̄ia, nke nt̄oala ya ji ezi ike: onye kweere agagh̄i eme ngwa ngwa.’ ‘Leen̄u M anya, zop̄uta-kwa-n̄u onwe unu, unu ns̄ot̄u ̄wa niile: n’ihi na Ab̄u M Chineke, oz̄o adigh̄ikwa.’ ‘At̄ula egwu; n’ihi na Mu na gi n̄o: at̄ula ̄j̄o; n’ihi na Ab̄u M Chineke gi: M ga-eme ka i sie ike; e, M ga-enyere gi aka; e, M ga-eji aka nri nke ezi omume M kwado gi.’ ‘A gagh̄i eme unu ihere ma o b̄u meekwa ka unu nwee mgbagwoju anya ruo mgbe ebigh̄i ebi.’ Āisaja 28:16, R.V.; 45:22; 41:10; 45:17.” Thoughts from the Mount of Blessing, 150–152.

Anyi ga-aga n’ihu n’om̄um̄u a n’isiokwu na-esote.